

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

VYUŽITÍ GEOCACHINGU PRO INTERPRETACI PŘÍRODNÍHO A KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Bakalářská práce

Studijní program: B7505 – Vychovatelství
Studijní obor: 7505R004 – Pedagogika volného času
Autor práce: **Nela Hrdličková**
Vedoucí práce: Mgr. Magdaléna Marešová

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Nela Hrdličková
Osobní číslo: P10000075
Studijní program: B7505 Vychovatelství
Studijní obor: Pedagogika volného času
Název tématu: Využití geocachingu pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví
Zadávací katedra: Katedra pedagogiky a psychologie

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

CÍL:

- Navrhnout, vytvořit a vyhodnotit program využití geocachingu pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví v mikroregionu Tábor

POŽADAVKY:

- Vytvořit interpretační program založený na principu multi-geocachingu v mikroregionu Tábor
- Po třech měsících vyhodnotit program podle zápisů (logů) ve vybraných schránkách (keškách)
- Stručně charakterizovat hlavní principy interpretace přírodního a kulturního dědictví

METODY:

- Vyhodnocení úspěšnosti programu podle předem daných indikátorů (performance monitoring)
- Kvalitativní analýza zápisů ve vybraných schránkách

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

HAM, Sam H. Environmental interpretation: a practical guide for people with big ideas and small budgets. Golden, Colo.: North American Press, c1992, 456 s. ISBN 15-559-1902-2.

Interpretace místního dědictví: příručka pro plánování a tvorbu prezentací místních zajímavostí. Vyd. 1. Brno: Nadace Partnerství, 2004, 88 s. Metody komunitního rozvoje. ISBN 80-239-2068-5.

BACK, Larry a CABLE Ted. Interpretation for the 21st century: fifteen guiding principles for interpreting nature and culture. 2. vyd. Champaign: Sagamore, 2002, 207 s.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Magdaléna Marešová
Katedra pedagogiky a psychologie

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

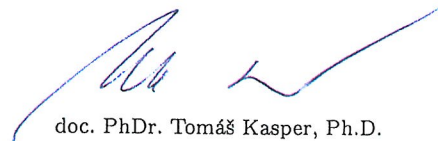
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2013**

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.

děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D.

vedoucí katedry

V Liberci dne 30. dubna 2012

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum: *28.8.2014*

Podpis: *Nela Hrdličková*

Ráda bych na tomto místě poděkovala Mgr. Magdaleně Marešové a PhDr. Janu Činčerovi Ph.D. za cenné rady a čas, který mi věnovali. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za trpělivost a podporu během studia.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá návrhem, vytvořením a vyhodnocením programu využívajícího geocaching pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví v Mikroregionu Tábor. Úvodní část teoretické práce je věnována vymezením pojmu geocaching a Mikroregionu Tábor. Další část práce se zabývá definováním hlavních principů interpretace přírodního a kulturního dědictví. Záměrem praktické části je ukázat postupné návržení, vytvoření a vyhodnocení úspěšnosti programu.

Klíčová slova: geocaching, Mikroregion Tábor, interpretace

Abstract

This thesis deals with designing, developing and evaluating the program using geocaching for the interpretation of natural and cultural heritage in the Microregion Tabor. The introductory part of the theoretical work is devoted to the definition of the term geocaching and Microregion Tabor. Following part deals with defining the main principles of the natural and cultural heritage. The aim of the practical part is to show progressive design, creation and evaluation of the program.

Key words: geocaching, Microregion Tábor, interpretation

Obsah

1 Úvod.....	9
2 Teoretická část.....	10
2.1 Geocaching	10
2.1.1 Základní princip geocachingu.....	10
2.1.2 Historie.....	10
2.1.3 Velikost cache	11
2.1.4 Typy cache.....	11
2.1.5 Nástroje moderní interpretace.....	12
2.2 Mikroregion Tábor	13
2.3 Interpretace přírodního a kulturního dědictví.....	16
2.3.1 Definování tématu.....	16
2.3.2 Důležitost, význam příběhu.....	17
2.3.3 Plánování tematického programu.....	17
2.3.3.1 Úvod.....	17
2.3.3.2 Sdělení.....	18
2.3.3.3 Přechody	19
2.3.3.4 Závěr.....	19
2.3.3.5 Pravidlo 2 – 3 – 1	20
2.3.3.6 Anotace.....	20
2.3.4 Interpretační přístup ke komunikaci	21
2.3.4.1 Kvalita 1: Interpretace je příjemná	21
2.3.4.2 Kvalita 2: Interpretace je relevantní	22
2.3.4.2.1 Odkazování.....	23
2.3.4.2.2 Označování	23
2.3.4.3 Kvalita 3: Interpretace je organizovaná	23
2.3.4.4 Kvalita 4: Interpretace má své téma.....	24
3 Praktická část.....	25
3.1 Metodika.....	25
3.2 Navržení programu.....	25
3.3 Vytvoření programu.....	26
3.3.1 Umístění stages, cache.....	30
3.3.2 Schvalování cache.....	31
3.3.3 Dotazník.....	32
3.4 Vyhodnocení programu.....	32
3.4.1 SWOT analýza.....	39
4 Závěr	41
5 Použitá literatura.....	43
6 Seznam příloh.....	45

Seznam ilustrací

Ilustrace 1: Mapa měst a obcí v MR Tábor.....	15
Graf 2: Úspěšnosti programu	33
Graf 3: Návštěvnost cache podle pohlaví.....	34
Graf 4: Návštěvnost cache podle věku.....	35
Graf 5: Návštěvnosti cache podle dnů v týdnu.....	36
Graf 6: Návštěvnost cache podle měsíců a pohlaví.....	36

Seznam použitých zkratk a symbolů:

ČR – Česká Republika

EU – Evropská Unie

GPS – Globální polohovací systém

MAS – Místní akční skupina

MR Tábor – Mikroregion Tábor

POV – Program obnovy venkova

1 Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá využitím geocachingu pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví. Jejím cílem je navrhnout, vytvořit a vyhodnotit program využití geocachingu pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví v Mikroregionu Tábor. Chtěla jsem vzbudit zájem o Mikroregion Tábor. Jako prostředek poznávání jsem si zvolila geocaching. Cílem je, aby lidé poznali krásy zdejšího kraje, který je pro mne velmi přitažlivý. Touto cestou dávám praktický příklad, jakým způsobem mohou lidé seznámit veřejnost s nějakou zajímavostí.

Text práce je členěný na dvě hlavní části, teoretickou a praktickou část. V teoretické části se nejprve zabývám termínem geocaching, co si pod tímto názvem můžeme představit, základní princip geocachingu, typy a druhy cache a nástroje moderní interpretace. Následně přibližuji termín Mikroregion Tábor, proč vznikl a jaké má funkce. Poslední část věnuji pojmu interpretace, jeho vysvětlení, definici a důležitosti významu příběhu, který je interpretován. Popisuji, jak naplánovat tématickou řeč a v neposlední řadě jaký je interpretační přístup ke komunikaci. Praktická část se věnuje průzkumu formou dotazníku. Zabývá se jeho cíli, metodami, navržením, vytvořením a vyhodnocením interpretačního programu.

2 Teoretická část

2.1 Geocaching

Geocaching je aktivita, která funguje na principu využití navigačního systému GPS. Tato činnost je určena všem věkovým kategoriím a můžeme jí praktikovat kdykoliv a kdekoliv, kde je tato aktivita rozšířená. (Hojgr, Stankovič 2007)

„Geocaching nezná hranic času ani prostoru. Jste naprosto svobodní, rozhodujete se sami, a přece jste součástí hry.“ (Hojgr, Stankovič 2007, s. 154)

2.1.1 Základní princip geocachingu

Základní princip geocachingu je prostý. Jeden člověk schová schránku (cache) a poznamená si GPS souřadnice, které následně zapíše do systému na určené internetové stránce. Kde si ostatní hráči mohou tyto souřadnice stáhnout do GPS přístroje a vydat se hledat cache. Obsahem cache obvykle bývá logovací deníček, kam se hráči mohou zapsat (zalogovat), instrukční letáček pro náhodné kolemjdoucí a pár drobností, které jsou připravené k výměně pro další hráče. Poté musí cache vrátit na stejné místo, kde jí našli a zamaskovat jí do původního stavu. Doma zapíše svou nalezenou cache na web www.geocaching.com, jestliže je cache nějak poškozena nebo v ní chybí logbook či tužka, napíše tuto skutečnost zakladateli cache. (Hojgr, Stankovič 2007)

2.1.2 Historie

Historie geocachingu je těsně spjata s datem 1. 5. 2000, kdy tehdejší americký prezident Bill Clinton zrušil záměrné znepřesňování signálu GPS. (Hojgr, Stankovič 2007)

Následující den, tedy 2. 5. 2000 oznámil budoucí zakladatel geocachingu David Ulmer možnost založení celosvětové hry. Dne 3. 5. 2000 umístil první cache hry GPS Stash Hunt - Stash #1 na souřadnicích N 45 17.460 W122 24.800. Den poté 4. 5. 2000 je tato cache nalezena Bobem Perschauem. (WIKIPEDIE-geocaching/Historie, 2012)

První cache založená mimo Spojené státy americké, byla schována 12. 5. 2000 na Novém Zélandu, autorem byl Peter McKellar. První cache založená v Evropě, se nachází v Irsku, založil jí Chris O'Byrne. Za první měsíc fungování hry bylo založeno

21 cache. Dne 1. 6. 2000 byla tato aktivita oficiálně přejmenována na Geocaching. (WIKIPEDIE-geocaching/Historie, 2012)

První cache založená v ČR je od Kennetha, McKeny a Ethana z 1. 6. 2001 a je skryta v přírodní rezervaci u Štramberku. Tato cache byla tvořena pouze igelitovou taškou, až po několika letech byla vyměněna za krabici. V únoru 2014 počet publikovaných cache v ČR přesáhl hranici 50 000. (WIKIPEDIE-geocaching/Kronika českého geocachingu, 2014)

2.1.3 Velikost cache

Cache můžeme rozdělovat podle velikosti fyzické schránky takto:

1. Microcache – nejvíce se používá krabička od 35mm filmu. Jeho poddruhem je nanocache – velikost objemu je obvykle v centimetrech krychlových.
2. Small – objem cache se pohybuje v rozmezí od 0,3 – 0,7 litrů.
3. Regular – objem cache má více než 0,7 litru a méně než 3,5 litru.
4. Large – objem má větší než 3,5 litru. (WIKIPEDIE-geocaching/Geocache, 2014)

Pro svou finální cache jsem použila velikost cache small, dala jsem do ní logbook, dotazníky, tři tužky, čtyři předměty na výměnu s ostatními hráči a informace pro náhodné nálezce.

2.1.4 Typy cache

V následujícím textu představím druhy cache, které existují.

Typy cache:

1. Tradiční cache – nejběžnější typ cache. Souřadnice cache jsou umístěné na adrese www.geocaching.com, kde se na ně hráči podívají a poté mohou jít hledat cache na dané souřadnice.
2. Multi cache – princip multi-cache je takový, že první souřadnice si hledač najde na internetových stránkách a poté hledá indicie, které ho zavedou až k finální cache.

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala méně využívaný typ multi-cache. Sestávající se z několika fyzických stage. Na internetovém portálu zveřejním

všechny souřadnice stages, které hráči musí najít a u každé zjistit určitou informaci. Pokud všechny najdou, vypočítají si souřadnice finalní cache. (Hojgr, Stankovič 2007).

3. Mystery cache – u této cache nejsou zobrazeny GPS souřadnice. Geocacher je musí získat z jiných cache nebo svým intelektem. Bližší informace jsou napsané v listingu (listing obsahuje informace týkající se cache např.: typ, velikost, souřadnice, popis, nápovědu, tedy vše potřebné k nalezení cache).
4. Letterbox hybrid – část hledání je pomocí GPS a další část je absolvována pomocí popisu cesty nebo fotografie.
5. Wherigo cache – je to nový projekt Groundspeaku. Využívá GPS k hraní dobrodružných her přímo v reálném světě.
6. Event cache – slouží k shledání geocacherů (výměna zkušeností, seznámení, apod.)
7. Cache in trash out event – setkání geocacherů se záměrem vyčistit určené místo od odpadků, nepořádku, apod.
8. Earthcache – typ virtuální cache, jejichž cílem je vzdělání v geologii. (WIKIPEDIE-geocaching/Geocache, 2014)

2.1.5 Nástroje moderní interpretace

Nebýt rozvoje moderní technologie nemohli bychom dělat geocaching. Technologie může odhalit světu nové vzrušující způsoby. Nicméně začlenění této technologie do interpretačního programu musí být provedeno s předvídavostí a promyšlením. Na jedné straně interpretace založená na technologii může být drahá, neosobní, složitá a proto kontraproduktivní. Na straně druhé, moderní technologie mohou umožnit návštěvníkům zobrazit objekty, které dříve nebylo možné vidět. (Beck & Cable, 2002)

2.2 Mikroregion Tábor

Mikroregion Tábor vznikl za účelem čerpání dotací z různých zdrojů. Vzhledem k tomu, že by jednotlivé obce a města na dotace samy nedosáhly, spojily se do tohoto sdružení. Mikroregion Tábor sdružuje obce i města z okolí hory Tábor. MR Tábor byl založen dne 13. července 2001 na základě Dohody o spolupráci na realizaci podprojektu rozvojové strategie MR Tábor. MR Tábor je tvořen městem Lomnice nad Popelkou a následujícími obcemi: Bradlecká Lhota, Nová Ves nad Popelkou, Syřenov a Kyje. (Mikroregion Tábor, 2014)

Předmětem činnosti sdružení je:

1. Společný postup obcí k řešení programů regionální politiky ČR, případně EU.
2. Všeobecná ochrana životního prostředí, zlepšení čistoty a ochrana vod v zájmovém území.
3. Společný postup při dosahování ekologické stability zájmového území a jeho trvalé obyvatelnosti.
4. Koordinace významných investičních akcí, činností místních samospráv, zajišťování a vedení předepsané agendy jednotlivých společných akcí.
5. Koordinace územního plánování v regionálním měřítku.
6. Propagace regionu, zvýšení zájmu o turistiku, oživení kultury a místních zvyklostí, vstřícnost vůči zájmovým sdružením a podpora jejich činnosti.
7. Vytváření, zhodnocování a správa společného majetku sdružení.
8. Zastupování členů sdružení při jednání o společných věcech s třetími osobami (orgány státní právy, obchodními partnery, kontrolními orgány apod.).
9. Aktivity pro podporu zaměstnanosti v regionu.
10. Další zde neuvedené činnosti v souladu se zákonem o obcích a zvláštními zákony. (Mikroregion Tábor, 2014)

Vymezení orgánu sdružení:

1. Shromáždění zástupců
2. Předseda
3. Prvý místopředseda
4. Druhý místopředseda
5. Dozorčí rada (Mikroregion Tábor, 2014)

Každý člen sdružení má právo:

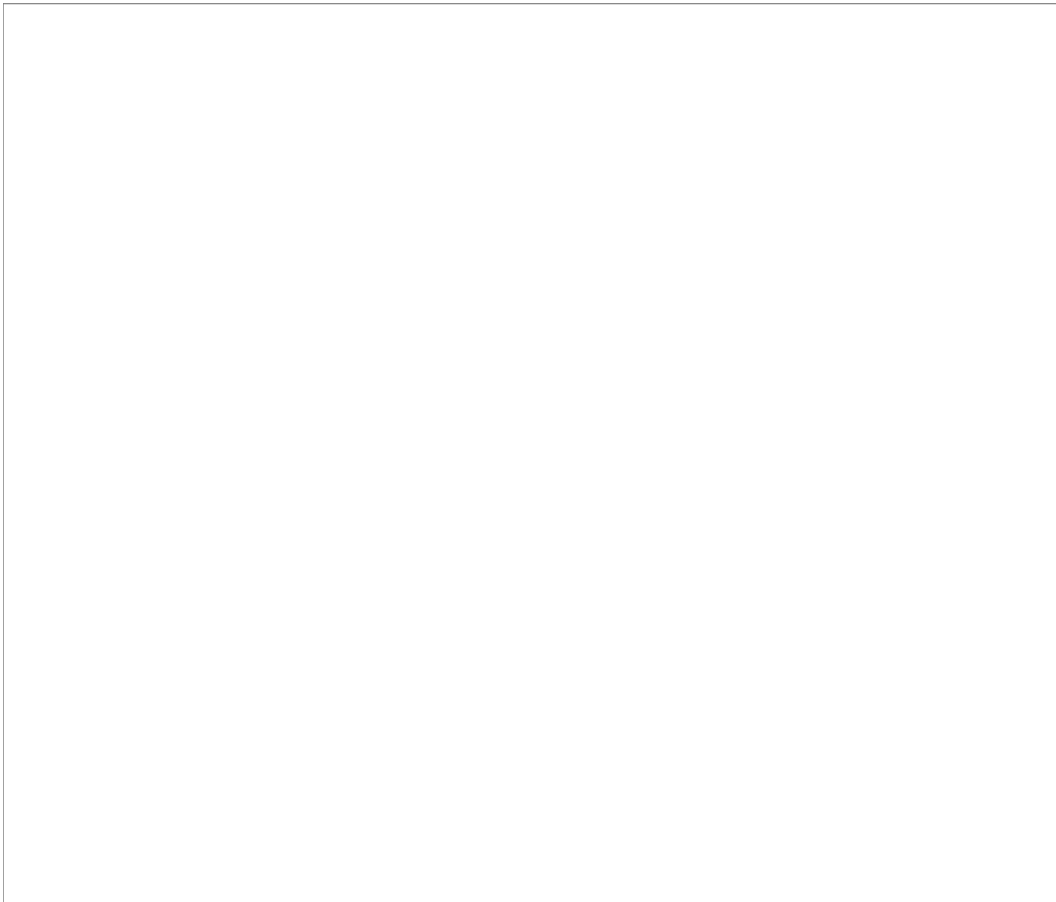
1. Realizovat prostřednictvím akcí a aktivit sdružení své zájmy a záměry.
2. Navrhovat konkrétní akce a aktivity sdružení.
3. Být pravidelně informován o výsledcích činnosti sdružení.
4. Nahlížet do účetních knih a přesvědčovat se o správě majetku sdružení.
5. Účastnit se činnosti orgánů sdružení podle rozhodnutí shromáždění zástupců.
6. Podílet se na majetkovém prospěchu sdružení podle pravidel určených rozhodnutím shromáždění zástupců. (Mikroregion Tábor, 2014)

Usnesením shromáždění zástupců MR Tábor došlo dne 27. února 2007 k přijetí nových členů města Rovensko pod Troskami a obcemi Železnice, Tatobity, Žernov, Veselá a Holenice. V tomto složení je MR Tábor dodnes.

MR Tábor vznikl za účelem čerpání dotací z různých zdrojů. Vzhledem k tomu, že by jednotlivé obce na dotace samy nedosáhly, spojily se do tohoto sdružení. (Mikroregion Tábor, 2014)

V následujících pár příkladech chci poukázat na to, co dostal MR Tábor, díky sdružení za dotace nebo, co si mohlo zakoupit:

1. Zřízení odpočívadel na turistických stezkách a cyklotrasách v MR Tábor
2. Nákup mobilního domku včetně elektrocentrály
3. Realizace akce: Vytvoření expozice o MR Tábor v součinnosti s podnikatelskou veřejností
4. MAS Brána do Českého ráje – získání dotace na nákup velkokapacitního stanu
5. Obnova obecních cest v roce 2009
6. Nákup stolů a lavic pro společné akce svazku
7. Udělení dotace na akci: Mikroregionem bezpečně dnem i nocí
8. Udělení dotace na akci: Poradenská činnost v MR Tábor
9. Udělená dotace z Královéhradeckého kraje na rok 2012 – profesionalizace mikroregionů
10. Dotace POV Liberecký a Královéhradecký kraj (Mikroregion Tábor, 2014)

Ilustrace 1: Mapa měst a obcí v MR Tábor

Na výše uvedené mapě můžeme vidět vyznačená města a obce, která jsou ve sdružení Mikroregion Tábor.

2.3 Interpretace přírodního a kulturního dědictví

„Celá interpretace je cesta, jak pomoci ostatním lidem ocenit něco, o čem jste přesvědčeni, že si zaslouží jejich pozornost. Interpretace se může týkat:

- budovy (hradu)
- části krajiny (propast)
- součásti kulturního života, např. tradiční slavnosti
- města
- předmětu nebo sbírky předmětů
- průmyslu (pivovar)
- historické události nebo období (bitvy)
- aktivity (kosení a pastvy)“ (Ptáček 2004, s. 10).

Mnoho lidí si myslí, že je to proces, ve kterém se překládá z jednoho jazyka do druhého. Ve své nejzákladnější podstatě je tomu opravdu tak. Interpretace životního prostředí zahrnuje překládání technického jazyka do jazyka pochopitelného pro širokou veřejnost. To znamená dělat to takovým způsobem, který je zábavný a zajímavý. (Ham 1992)

V následujícím textu popisuji zásady pro vypracování interpretačního programu, které jsem použila.

2.3.1 Definování tématu

1. Vyberat obecné téma

Např.: „Ptáci, kteří žijí v lese“. Poté, co jsme vybrali téma, měli bysme hledat nejen faktické informace, ale i další myšlenky, které by nám pomohly, aby byla diskuse zábavnější, smysluplná, osobní a organizovaná. V této chvíli bychom měli přemýšlet: Co je příběh, co chceme říct o tématu? Pokud nejsme schopni na tuto otázku odpovědět naše téma bude pravděpodobně příliš obecné nebo vágní.

2. Zvolit podtéma.

Např.: „Noční ptáci, kteří žijí v lese“.

3. Rozvíjet podtéma prezentace.

Např.: „Naše neznalost nočních ptáků vede k jejich zmizení z tohoto lesa“.
(Ham 1992)

V mém případě jsem se nejdříve musela zamýlet nad tím, co bych chtěla interpretovat. Rozhodla jsem se, že můj program se bude zabývat osobnostmi zdejšího kraje a přírodním dědictvím, proto jsem si zvolila téma: Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu. Jako podtéma jsem si zvolila:

- Zkušenost s chudobou nás dělají citlivějšími.
- Láska staví mosty mezi světy.
- Bohatství i chudoba vyrůstají ze země.
- Nudný venkov, veselá města?

2.3.2 Důležitost, význam příběhu

Prezentace interpretace je jako umělecké dílo. Mělo by být navrženo jako příběh, který informuje, baví a oslňuje. Příběh se musí vztahovat k něčemu v rámci osobnosti nebo zkušenosti návštěvníka. To, co dělá interpretaci přitažlivou je smysluplný příběh. Chcete-li sestavit efektivní příběh bude vyžadovat hodně výzkumu, myšlení, organizaci a péči. (Beck & Cable, 2002)

2.3.3 Plánování tématického programu

Každý program by měl mít tři části: úvod, sdělení a závěr. Každá část má svůj specifický úkol s ohledem na téma. (Ham 1992)

2.3.3.1 Úvod

Dobrý úvod dělá nejméně dvě věci. Za prvé vytváří zájem o výklad. Mnoho řečníků začíná své prezentace provokativním prohlášením nebo zajímavou otázkou. Za druhé orientuje posluchače k tématu. V úvodu řekneme, jak bude prezentace organizována.

(Ham 1992)

Zapálit jiskru

Vyvolat zájem znamená, že interpret musí přiblížit téma k životu lidí z publika. Lidé si vybírají kdy, kde, co a jak se naučí na základě svých zájmů. Učení může být definováno, jako proces zapamatování si toho, co nás zajímá. (Beck & Cable, 2002)

Interpretační sdělení musí být zajímavé, aby upoutalo pozornost a musí být smysluplné, aby se o ní publikum, chtělo dozvědět více. Dále musí být přesvědčivé, aby lidé mysleli nebo jednali stejně po jeho vyslechnutí. (Beck & Cable, 2002)

Můžeme udělat prezentaci zajímavější, když použijete slovo: „Ty, Vy“. Publikum bude okamžitě přemýšlet o sobě. Kladení osobní otázky jako: „Co by jsi udělal?“ s odkazem na historické události. Publikum si okamžitě představí, jak by se zachovali oni za daných okolností. (Beck & Cable, 2002)

Interpreti musí znát klíčové zájmy publika, aby mohli určit kde a jak umístit jiskru. (Beck & Cable, 2002)

Mapa kognitivní teorie

Efektivní interpretace vytváří vnější podněty, které vyvolávají již existující mapy. Což umožňuje publiku, aby si ukládali informace ve vztahu k dalším informacím, které již mají. Pokud interpret vyjadřuje irelevantní nebo zcela neznámé informace, nebude spuštěna již existující mapa. Proto bychom si měli být v nejlepším případě vědomi úrovně znalostí publika k danému tématu. (Beck & Cable, 2002)

V úvodu jsem se řídila informacemi od Hama, pro příklad vkládám ukázkou ze stage Nudný venkov, veselá města?:

Spousta lidí, chce utéct z venkova do měst. Je venkov opravdu nudný? Co Vás sem přivedlo? Přicházíte z měst? Možná, že jste na tom stejně jako Antonín Chmelík. Kdo to byl?

2.3.3.2 Sdělení

Dobré sdělení má pouze jeden účel a tím je rozvoj tématu. Informace by měly být organizované a měly by mít kolem pěti hlavních myšlenek. Fakta, pojmy, příklady, srovnání a další ilustrativní materiál by měl být zahrnut podle potřeby tak, aby bylo

sdělení zábavné, smysluplné, osobní a informativní pro publikum. (Ham 1992)

Pro příklad sdělení, ve kterém jsem se snažila využít srovnání, konkrétních příkladů a dalších informací, jsem zvolila stage Bohatství i chudoba vyrůstají ze země:

Na kopcích je půda chudá. Rolníkům a pastevcům jejich práce nevynášela mnoho peněz, a proto se jich zde tolik neuživilo. Z jakého důvodu? Podívejte se na zem pod Vašima nohama. Můžete vidět červený odstín půdy. Zde se jí říká „jílovačka“. Vzhledem k tomu, že je zde jílovitá půda hrozí při silnějších deštích odplavení úrodné půdy, v některých případech i s rostlinami. Kvůli menší úrodnosti půdy, zde nebudou nikdy takové zemědělské výnosy. Nalevo pod kopcem je Jičín, město lišící se od Syřenova úrodností půdy. Půda tu má tmavou barvu, je úrodnější a výnosnější.

Jičínsko leží na jižním svahu a na rozdíl od Syřenova, který je nakloněn k severu, je tam tepleji. Z jižní strany je Syřenov ohraničen hrady Bradlec a Kumburk, a proto sem nemůže vát teplý vzduch od jihu. Tudíž do Syřenova vane pouze studený vzduch od Krkonoš. Z tohoto důvodu je zde na jaře dlouho mrazivo a úroda je zde zpožděna nejméně o 14 dnů oproti Jičínsku.

2.3.3.3 Přechody

Přechody (oslí můstek) se zavádějí na konci řeči, nemusí být složité. Ve skutečnosti ty nejlepší z nich jsou krátké a jednoduché. Jejich cílem je pouze ukázat publiku, že se chystáte přestat mluvit o jedné části sdělení a chystáte se na další část sdělení. (Ham 1992)

2.3.3.4 Závěr

Závěr je jako poslední poznámka v tom smyslu, že označuje jednoznačný konec prezentace. Hlavním účelem je posílení tématu sdělení. Závěr jednoduše zlepšíme pomocí následujících přechodů mezi poslední větou sdělení a závěrem. Např.: „Doufám, že vidíte, že... Nyní budete pravděpodobně vědět, že... Na úplném závěru by mělo být slovo: Děkuji, Na shledanou, atd. (Ham 1992)

V závěru jsem použila přechodu mezi poslední větou sdělení a závěrem. Konkrétní příklad je ze stage Nudný venkov, veselá města?:

Doufám, že vidíte, že i úspěšné osobnosti odcházejí za štěstím do velkých měst,

ale jak vidíme na příkladu Antonína Chmelíka lze čerpat i z venkova a jeho krásy.

V následujícím příkladu jsem nepoužila přechodu mezi poslední větou sdělení a závěrem. Příklad je ze stage Zkušenost s chudobou nás dělají citlivějšími:

Díky své citlivosti k problémům kolem sebe Kámpelík ani ve městě nezapomněl, co prožil v mládí. Zkušenost a otevřené srdce staví mosty mezi světy chudých a bohatých lidí.

2.3.3.5 Pravidlo 2 – 3 – 1

Název je odvozen od pořadí, ve kterém jsou rozvíjeny různé části prezentace: sdělení – závěr – úvod. (Ham 1992)

„Výklad si připravíme po jednotlivých částech, o jejichž různých funkcích jsme si již řekli. Podle pravidla 2-3-1, nejdříve připravíme Sdělení, pak Závěr a potom Úvod. Abychom se mohli pustit do Sdělení, musíme si ale ujasnit, o čem přesně budeme mluvit a co chceme říct. Postup lze popsat v několika krocích:

- 1) Definování tématu
- 2) Anotace
- 3) Osnova Sdělení (2)
- 4) Příprava Závěru (3)
- 5) Příprava Úvodu (1)
- 6) Sestavení výkladu 1-2-3
- 7) Zkoušení
- 8) Název
- 9) Výroba prezentace, pomůcky (Ptáček 2010, s.15)

2.3.3.6 Anotace

Anotace v mém případě splývá s úvodem, protože moje stage musí být krátké, aby byly pro geocachery atraktivní. Uvedu zde příklad mé anotace ze stage Lásky staví mosty mezi světy:

Určitě jste si všimli věže, okolo které jste procházeli. Před více než 400 lety tady dlouhých 11 let svého života musela strávit Eliška Kateřina ze Smiřic. A jak se to celé stalo?

Ham (1992) nám radí, abychom se pokusili shrnout celou prezentaci do krátkého odstavce, v němž bude první věta začínat naším tématem.

Jako příklad anotece uvádí: „Naše neznalost nočních ptáků vede k jejich zmizení z tohoto lesa. Noční ptáci jsou jednou z nejzajímavějších skupin živočichů, protože jsou aktivní pouze v noci. Mnoho z nich, jako jsou sovy, které zde žijí, jsou neobvykle přizpůsobené k tomuto způsobu života. Bohužel, kvůli jejich návykům a době aktivit, je můžeme zřídka kdy vidět. V důsledku toho, že o nich víme tak málo, si lidé začali vyprávět mnoho pověr a legend. Musíme si uvědomit, že i když tyto ptáky nevidíme, jsou důležitou součástí přirozeného společenství v tomto lese. Budoucnost těchto ptáků závisí na Vás i na mně“. (Ham 1992)

2.3.4 Interpretací přístup ke komunikaci

Máme tu čtyři obecné vlastnosti, které odlišují interpretaci od jiných forem výkladu. (Ham 1992)

Interpretace by měla být:

1. příjemná
2. relevantní
3. organizovaná
4. mít své téma

2.3.4.1 Kvalita 1: Interpretace je příjemná

Ačkoli zábava není hlavním cílem interpretace. Všechny dobré interpretace jsou zábavné v tom smyslu, že mu věnuje jeho publikum pozornost. Interpreti mohou vytvořit neformální atmosféru v mnoha ohledech. Také výzkum exponátů ukázal, že návštěvníci budou věnovat menší pozornost, pokud jim budou exponáty připomínat formální výuku. (Ham 1992)

Existuje mnoho způsobů, jak udělat technické věci zábavnějšími:

1. Úsměv – usmívající se tvář indikuje potěšení ve většině kultur. Kdybyste byli vážní mohlo by to vytvářet formální atmosféru.
2. Použijte aktivní slovesa – např.: Netopýři opylovali strom - aktivní slovesa. X Strom byl opylován netopýry – pasivní slovesa.
3. Ukažte příčinu a následek – snažte se ukázat přímé vztahy mezi příčinami a jejich následky.
4. Odkaz vědy na lidskou historii – výzkum ukazuje, že se lidé více zajímají o vědu, pokud to souvisí s lidmi z jiné doby.
5. Použijte vizuální metaforu při popisování složitých myšlenek – vizuální metafora je obrázek, který ukazuje vizuálně to, co by muselo být obtížně popisováno slovy.
6. Použijte vykonstruované situace – jděte vpřed nebo zpět v čase, představte hypotetický problém nebo ilustrativní situaci.
7. Použijte personifikaci – přeneste lidské vlastnosti na neživé věci.
8. Soustřeďte se na jednotlivce – tvořte fiktivní, ale vědecky přesné příběhy o jedné konkrétní osobě nebo předmětu. (Ham 1992)

Ve svém interpretačním programu jsem použila aktivní slovesa a příčiny a následky.

2.3.4.2 Kvalita 2: Interpretace je relevantní

Informace, které jsou pro nás důležité, mají dvě různé vlastnosti: jsou smysluplné a osobní. Smysluplné informace jsme schopni si připojit k něčemu známému. Smysluplné informace chápeme v kontextu k něčemu „co známe“. Velmi osobní informace jsou o nás, o našich rodinách, o našem zdraví, o naší kvalitě života, atd. (Ham 1992)

Interpreti mohou vyzkoušet dvě jednoduché techniky, pro ztraktivnění programu. Jedná se o odkazování a označování. (Ham 1992)

2.3.4.2.1 Odkazování

Znamená přimět lidi ze svého publika, aby chvilku přemýšleli o sobě. Můžete použít vlastní odkazování vydáním jednoduché fráze. Např.: Zamyslete se nad tím, kdy jste naposledy...? Mnozí z Vás jste někdy...? U odkazování se hodně používá slovo „ty“. Výzkumy ukázaly, že tyto jednoduché věty výrazně zvyšují úroveň naší prezentace, stejně jako to, čemu budou lidi rozumět a zapamatují si to. (Ham 1992)

2.3.4.2.2 Označování

Označování je buď pozitivním, negativním nebo neutrálním způsobem, označíme-li takto někoho, je na každém, jestli se s tímto hodnocením ztotožní nebo naopak. Příklad pozitivního označení: „Lidé, kteří chápou hodnotu lesa vědí, že...“. Příklad negativního označení „Nejhorší zločinci jsou ti, kteří páchají zločiny proti přírodě“. Příklad neutrálního označení „Lidé, kteří žijí v severozápadním...“. V používání označování musíme být opatrní, aby nebylo urážlivé. Označování se hodně používá v reklamě. (Ham 1992)

2.3.4.3 Kvalita 3: Interpretace je organizovaná

Pro srozumitelnost informací, jsem použila okolo pěti hlavních bodů. K tomu jsem použila metodu: "Magické číslo plus minus dvě". Ta spočívá v tom, že jednání, publikace, výstavy, atd., které se snaží prezentovat pět nebo méně hlavních myšlenek bude zajímavější a srozumitelnější, než kdyby jich chtěli prezentovat více. Číslo pět vychází ze studií o tom, kolik jsou lidé schopni si toho zapamatovat najednou. Nejznámější z těchto studií provedl George Miller v roce 1956, který napsal článek „Magické číslo sedm plus minus dvě“.

Toto se vztahuje ke všem druhům prezentací: ústní, zvukové, písemné nebo vizuální. Jediné požadavky jsou, že diváci mají snadno rozlišit mezi hlavními body a podbody, které se k nim váží. Počet hlavních bodů, které představujeme nemá překročit číslo pět. To znamená, že prezentace má být uspořádaná tak, aby se dala snadno sledovat. Následující vzorec vypracoval v roce 1971 Wilbur Schramm a říká, že nejlepší výklad je velmi zábavný a snadno sledovatelný. (Ham 1992)

Pravděpodobnost, že nezaujaté publikum bude věnovat pozornost výkladu rovná se odměně a úsilí. (Ham 1992)

2.3.4.4 Kvalita 4: Interpretace má své téma

V diskusi o vlastnostech, které činí interpretaci odlišnou od jiných způsobů komunikace Tilden (1957) řekl: „Příběh je věc“. Tím měl na mysli, že prezentace by měla mít vlastnosti příběhu. Takže by měla mít začátek a konec. Zpráva může být krátká a jednoduchá: „Znečištění vody je čím dál vážnější problém“. Téma vyžaduje vlastní sadu faktů, pojmů a hlavních bodů. Pokud si zvolíme téma, např.: ekologie, ptactvo, ..., je to jako kdybychom chtěli říci všechno a nic zároveň, protože tato témata jsou hodně obecná. Měli bychom ukázat předem, jaké je téma, jak bude organizované. (Ham 1992)

3 Praktická část

Cílem praktické části je navrhnout, vytvořit a vyhodnotit program využití geocachingu pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví v Mikroregionu Tábor. V následující části vytvořím program, který je založený na principu multi-geocachingu. Po třech měsících vyhodnotím program podle předem daných indikátorů.

3.1 Metodika

Vyhodnocení úspěšnosti programu podle předem daných indikátorů, kvalitativní analýza zápisů ve vybraných schránkách. K vyhodnocení programu budu používat přímou metodu – dotazník. Dále budu využívat kvantitativní metodu (data z dotazníků) i kvalitativní metodu (data z dotazníků ve formě názorů, dojmů a pocitů) a na závěr aplikuji SWOT analýzu.

3.2 Navržení programu

Informace pro navržení interpretačního programu jsem čerpala převážně z cizojazyčné literatury. Nejprve jsem se zamyslela nad tématem programu. Chtěla jsem vyzvednout důležité osobnosti a místa v Mikroregionu Tábor, ale pod toto sdružení spadají obce a města, která jsou od sebe vzdálená, a tak by bylo obtížné pro geocachery takový program následovat.

Z tohoto důvodu jsem svůj zájem musela stáhnout na menší rozlohu. Rozhodla jsem se, že interpretační program vytvořím ve vesnicích, které spadají pod Obecní úřad Syřenov. Tento kraj znám nejlépe, jelikož zde bydlím od narození. V těchto vesnicích žilo mnoho inspirativních osobností a jsou zde zajímavá místa, jako například zříceniny hradů Kumburk a Bradlec.

Když jsem již věděla, kde bych chtěla založit interpretační program, zbývalo zamyslet se nad tím, co interpretovat. Nejprve jsem chtěla psát o historii zřícenin hradů Kumburk a Bradlec, ale po prostudování literatury, jsem zjistila, že by jednotlivé stages, byly příliš dlouhé a tudíž pro geocachery neatraktivní. Zaměřila jsem se proto na osobnosti, které žili v Syřenově a ve Žďáru u Kumburku. Po přečtení knih, které se vztahovaly

na osobnosti kraje, jsem se rozhodla, že interpretační program zaměřím na Františka Cyrila Kampelíka, Elišku Kateřinu ze Smiřic, Antonína Chmelíka a na přírodní dědictví zdejšího kraje.

Při sestavování interpretačního programu jsem se řídila převážně knihou *Environmental Interpretation and practical guide for people with big ideas and small budgets* od Sama H. Hama. Při sestavování sdělení se máme řídit pravidlem pěti hlavních myšlenek. V závěru máme posílit téma sdělení a v úvodu máme zachytit zájem publika a odhalit téma programu. Nakonec vymyslet název programu.

3.3 Vytvoření programu

Po upřesnění osnovy interpretačního programu můžeme přejít k následovnému vytvoření vlastního interpretačního programu. Nejdříve si musíme nadefinovat téma. V předešlém kroku, jsem si určila, že se zaměřím na Františka Cyrila Kampelíka, Elišku Kateřinu ze Smiřic, Antonína Chmelíka a na přírodní dědictví zdejšího kraje.

Z načtených informací jsem si připravila text podle postupu úspěšné interpretace. Následujícím krokem je napsání sdělení, pro příklad jsem dávám čtyři ukázky sdělení z mého programu:

1. František Cyril Kampelík: Dnes se někdy zdá, že banky půjčují každému, ale na začátku 19. století nebylo snadné získat peníze na úvěr. Šanci pro ty, kteří chtěli podnikat, ale měli hluboko do kapsy, přinesl František Cyril Kampelík. Jak se Kampelíčky lišily od bank? Lidé si do nich vkládali své peníze a dostávali malý úrok na rozdíl od bank, které dávaly vysoké úroky a na to chudí lidé neměli. Jeho nápad pomohl mnoha lidem.

František Cyril Kampelík se narodil 28. června 1805 v Syřenově. I když jeho rodiče nebyli chudí, poznal co znamená nemít v kapse ani zlaták. Rodiče ho podporovali do ukončení Jičínského gymnasia. Na vysokoškolská studia si musel vydělávat sám. F. C. Kampelík byl promován na lékařské fakultě ve svých 37 letech. Poté pracoval jako lékař. Zemřel 8. června 1872.

2. Eliška Kateřina ze Smiřic: Eliška Kateřina ze Smiřic byla chytrá, šikovná, ale bohužel mimořádně ošklivá. Proto si jí nikdo ze šlechticů nechtěl vzít.

Z tohoto důvodu si musela Eliška hledat partnera mezi poddanými. Zamilovala se do panského kováře Jiříka Wagnera. Protože Eliška byla podnikavá, tak se služkou Evou zorganizovala schůzku. Milovaný Jiřík měl ze známosti s mladou šlechtičnou strach, ale Eliščina vášeň ho strhla a jejich vztah nabral rychlé tempo. Chtěli spolu utéci, ale jejich plán byl vyrazen a rozzlobený otec dal uvěznit svou dceru nejdříve na Hrubé Skále a poté do „panenské věže“ na Kumburku. Služka Eva Hlavatá ani Jiřík Wagner se trestu také nevyhnuli a byli uvězněni na několik let ve vězení Českodubského zámku.

Po smrti otce Zikmunda Smiřického se věznění ujala její sestra Markéta Solomena se svým manželem Jindřichem Slavatem z Chlumu a Košumberku. Roku 1619 vysvobodil Elišku z Kumburku její budoucí manžel „kulhavý“ Oto Henrich z Vartenberka. Eliška s ním pak žila na zámku v Jičíně. Sestry mezi sebou měly spory o obrovský majetek, který vyhrála Markéta Solomena. Eliška Kateřina zemřela za nejasných důvodů na zámku v Jičíně. Byla pohřbena na hřbitově sv. Jana Křtitele na Koštofránku bez obvyklých obřadů.

3. Přírodní dědictví: Na kopcích je půda chudá. Rolníkům a pastevcům jejich práce nevynášela mnoho peněz, a proto se jich zde tolik neuživilo. Z jakého důvodu? Podívejte se na zem pod Vašima nohama. Můžete vidět červený odstín půdy. Zde se jí říká „jílovačka“. Vzhledem k tomu, že je zde jílovitá půda hrozí při silnějších deštích odplavení úrodné půdy, v některých případech i s rostlinami. Kvůli menší úrodnosti půdy, zde nebudou nikdy takové zemědělské výnosy. Nalevo pod kopcem je Jičín, město lišící se od Syřenova úrodností půdy. Půda tu má tmavou barvu, je úrodnější a výnosnější.

Jičínsko leží na jižním svahu a na rozdíl od Syřenova, který je nakloněn k severu, je tam tepleji. Z jižní strany je Syřenov ohraničen hrady Bradlec a Kumburk, a proto sem nemůže vát teplý vzduch od jihu. Tudíž do Syřenova vane pouze studený vzduch od Krkonoš. Z tohoto důvodu je zde na jaře dlouho mrazivo a úroda je zde zpožděna nejméně o 14 dnů oproti Jičínku.

4. Antonín Chmelík: Antonín Chmelík se narodil 5. února 1924 ve Žďáru u Kumburku. Antonín byl nadaný malíř už od mládí. V 16 letech mu otiskl jeho kresby časopis Mladý hlasatel. I když nebyl profesionálním výtvarníkem,

navštěvoval večerní kurzy kreslení a malby, a také večerní výtvarnou školu pro pracující. V mládí se Antonín Chmelík přestěhoval do Prahy, kde pracoval jako kreslič map v Kartografii. Do Žďáru u Kumburku se ale pořád vracel. Malovat zde chalupy a stavení okolních vesnic. Spolupracoval s městským muzeem v Lomnici nad Popelkou, dále s městským muzeem v Železnici, kde jsou jeho kresby dodnes, a s okresním muzeem v Jičíně, kde vystavoval svá díla. Antonín Chmelík zemřel 29. 5. 1995 v Praze.

Sdělení jsem se snažila udělat poutavé, výstižné, přiblížit geocacherům daná fakta v co nejlepší podobě. Informace ve sdělení jsou organizované a mají logickou návaznost.

Další postup spočívá v napsání závěru, které má posílit téma. Předkládám následující čtyři příklady závěrů:

1. František Cyril Kampelík: Díky své citlivosti k problémům kolem sebe Kampelík ani ve městě nezapomněl, co prožil v mládí. Zkušenost a otevřené srdce staví mosty mezi světy chudých a bohatých lidí.
2. Eliška Kateřina ze Smiřic: Staví láska mosty mezi světy? Možná že ano, ale tomto případě to nevyšlo.
3. Přírodní dědictví: V tomto okamžiku budete pravděpodobně vědět, že záleží hlavně na přírodě, jak se Vám bude dařit s obživou (v zemědělském sektoru).
4. Antonín Chmelík: Doufám, že vidíte, že i úspěšné osobnosti odcházejí za štěstím do velkých měst, ale jak vidíme na příkladu Antonína Chmelíka lze čerpat i z venkova a jeho krásy.

Jak můžeme vidět v posledních dvou příkladech, použila jsem jednoduchou techniku, která zlepšuje závěr pomocí přechodů mezi poslední větou sdělení a závěrem.

Zbývá nám napsat úvod. V mém případě úvod splývá s anotací, protože celý program musí být krátký a výstižný, abychom docílili toho, že mu budou geocacheři věnovat pozornost. Opět předkládám příklady úvodu z mého programu:

1. František Cyril Kampelík: Peníze... řešíte je Vy, naše rodiče, prarodiče i František Cyril Kampelík. Možná jste někdy slyšeli o Kampeličkách?

2. Eliška Kateřina ze Smiřic: Určitě jste si všimli věže, okolo které jste procházeli. Před více než 400 lety tady dlouhých 11 let svého života musela strávit Eliška Kateřina ze Smiřic. A jak se to celé stalo?
3. Přírodní děditství: Jak je možné, že někteří lidé se baví a jiní pracují, pracují a pracují? Nezáleží pouze na pili lidí, ale i na tom, co nám dává k obživě sama příroda.
4. Antonín Chmelík: Spousta lidí, chce utéct z venkova do měst. Je venkov opravdu nudný?

Co Vás sem přivedlo? Přicházíte z měst? Možná, že jste na tom stejně jako Antonín Chmelík. Kdo to byl?

Jak můžeme vidět na výše uvedených příkladech, cílem úvodů bylo, aby se lidé zamysleli nad daným tématem. Dalším cílem bylo upoutat jejich pozornost provokativním prohlášením nebo zajímavou otázkou, abychom v návštěvnících programu vyvolali zájem pokračovat ve čtení o daném tématu.

Dalším krokem v interpretačním programu je sestavení výkladu. Což znamená, že program musíme seřadit následujícím způsobem: úvod, sdělení a závěr. Když jsme tento krok udělali, tak máme program skoro hotový. Zbývá nám vymyslet název programu.

Jako název celého programu jsem si zvolila: Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu. Na tomto názvu jsem chtěla ukázat, že i tak rozdílné světy jako je venkov a město k sobě patří. Názvy programu spadající pod hlavní název jsou následující:

1. František Cyril Kampelík: Zkušenost s chudobou nás dělají citlivějšími
2. Eliška Kateřina ze Smiřic: Láska staví mosty mezi světy
3. Přírodní děditství: Bohatství i chudoba vyrůstají ze země
4. Antonín Chmelík: Nudný venkov, veselá města?

V uvedených názvech, jsem se také snažila upoutat pozornost geocacherů, aby se nad tímto názvem zamysleli a chtěli se o něm dozvědět více.

V grafickém řešení programu jsem volila kresbu spojenou s tématem. Program je vytisknutý na papíru o velikosti A4, jehož podkladem je např. u programu

Zkušenost s chudobou nás dělají citlivějšími kreslený portrét Františka Cyrila Kampelíka.

U Grafického řešení programu jsem se snažila o propojení informací s vizuálním pozadím programu.

3.3.1 Umístění stages, cache

Když máme program zcela hotový, měli bychom se zamyslet nad tím, jak a kde ho vystavíme. Chtěla jsem mít program vždy, co nejbližší místu, na které by odkazovalo, aby si geocacheři mohli spojit informace s místem a byla tak zabezpečená interaktivita programu. Druhým pravidlem, kterým jsem se řídila, bylo, aby místa, na které budu program dávat, byla chráněná proti přírodním rozmarům. Všechny programy jsou vytištěné na papíru velikosti A4 a jsou dané do vodotěsných igelitových sáčků s jezdkem. Musela jsem se řídit i dalším pravidlem tentokrát týkající se geocachingu. Stage i cache mohou být ukryté na soukromém pozemku ale s vědomím vlastníka pozemku. Proto jsem se domluvila s místostarostkou obce Syřenov, že jednotlivé stage budou skryté na objektech, jehož vlastníkem je obec. Další zásadou pro ukrytí fyzické stage nebo cache je, že musí být ve vzdálenosti nejméně 161 metrů od další cache.

První program Zkušenost s chudobou nás dělají citlivějšími jsem připevnila ze zadní strany informační tabule, která je hned vedle Kampelíkova domu v Syřenově. Tato tabule má stříšku z obou stran.

Druhý program Láska staví mosty mezi světy jsem dala pod střechu sklepení na zřícenině hradu Kumburk. Bohužel z tohoto místa jsem musela program přemístit, protože stage kolidovala s jinou cache. Stage jsem proto přemýstila a upevnila pod lavičku na autobusové zastávce "Na Klepandě". Na portále www.geocaching.com jsem geocachery požádala, aby se i přes přemístění stage na zříceninu hradu Kumburk podívali, aby jim poskytnuté informace dávali smysl.

Třetí program Bohatství i chudoba vyrůstají ze země jsem skryla pod lavičku na autobusové zastávce s výhledem na Jičínsko, se kterým srovnávám přírodní dědictví.

Čtvrtý program Nudný venkov, veselá města? Je ukrytý pod lavičkou na autobusové zastávce. Pár metrů od této autobusové zastávky se nachází chalupa Antonína Chmelíka.

3.3.2 Schvalování cache

Poté co máme všechny programy hotové a skryté, musíme na portále www.geocaching.com založit cache. Vyplníme následující body: 1. Typ a umístění, 2. Waypointy, 3. Popis, 4. Velikost a hodnocení. Cache jsem založila 19. 4. 2014. Protože jsem před založením cache, měla nalezené pouze 3 cache, tak s tím byli trochu problémy. Musela jsem požádat o betatest zkušeného geocachera. Jeho úkolem bylo projít a zkontrolovat funkceschopnost a odlovitelnost cache, jestli jsou všechny potřebné informace napsané v listingu, atd. Výsledky betatester zaslal reviewerovi, který si myslel, že multi-cache zakládám pouze za účelem bakalářské práce a že se o ní posléze nebudu starat. Další problém spočíval v kolizi a následovném přemístění mé stage na zřícenině hradu Kumburk a další cache, která se nachází u zříceniny hradu Kumburk. S těmito komplikacemi byla cache schválená skoro o měsíc později po založení, tedy 14. 5. 2014.

Na stránkách www.geocaching.com na geocachery čekají následující informace: Jednotlivé indicie k vyřešení finální cache zjistíte na uvedených souřadnicích, kde na Vás čekají schované informace.

Stage 1: V kolika letech byl promován František Cyril Kampelík na lékařské fakultě?
Z tohoto údaje odečtete 7 = A

Stage 2: V jakém roce vysvobodil Elišku Kateřinu ze Smiřic z Kumburku její pozdější manžel Oto Henrich z Vartenberka? $a+b+c+d = B$

Stage 3: Kolika hrady je obklopen Syřenov? Tento údaj vynásobte 37 = C (v textu není napsané číslo, ale po přečtení to z něho vyplývá)

Stage 4: Zjistěte poslední dvojčíslí roku narození Antonína Chmelíka = D

Poklad naleznete na souřadnicích: N 50° A, B3 E 15° D, 1C

První stage se nachází na nástěnce napravo, zezadu, v úrovni očí, schovaná ve vodotěsném obalu A4. Druhá stage se nachází v autobusové zastávce, pod úrovní kolen, musíte se sehnout k zemi, abyste jí viděli, schovaná ve vodotěsném obalu A5. (Prosím, abyste se šli podívat na Kumburk. Bohužel v důsledku kolize minimální vzdálenosti mezi ostatními cachemi na Kumburku, jsem musela stage přemístit na toto místo a informace by Vám nemuseli dávat smysl.) Třetí a čtvrtá stage se nachází v autobusové zastávce, pod úrovní kolen. Musíte se sehnout k zemi, abyste jí viděli.

Jsou schované ve vodotěsném obalu A5.

3.3.3 Dotazník

Ve finální cache je také umístěn dotazník, který geocacheři budou moci vyplňovat po dobu tří měsíců od schválení cache, tedy od 14. 5. 2014 do 14. 8. 2014. Dotazník jsem sestavovala za účelem kvantitativního i kvalitativního vyhodnocení programu. Pomocí dotazníku bych chtěla zjistit, v jakém složení se geocacheři věnují této aktivitě a který den v týdnu je tato aktivita prováděna nejčastěji. Následně se chci dozvědět, do jaké míry byli geocacheři spokojeni s programem. Posléze bych prostřednictvím dotazníku, chtěla zjistit, jakým způsobem by se dal program vylepšit. Geocacheři mají také prostor vyjádřit jednou větou, o čem program byl, a dále napsat vlastní připomínky, návrhy a hodnocení programu.

3.4 Vyhodnocení programu

Pro vyhodnocení programu Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu jsem použila dotazník, který jsem měla vystavený ve finální cache od 14. 5. 2014 do 14. 8. 2014. Po třech měsících jsem dotazníky shromáždila a vyhodnotila. Program je nadále dostupný všem geocacherům na portále www.geocaching.com.

U reviewera, který má na starosti Liberecký kraj a Ústecký kraj, jsem chtěla zjistit, kolik lidí se věnuje geocachingu v Libereckém kraji a v jakém složení (věk, pohlaví) se mu věnují. Bohužel tyto informace reviewer nemá k dispozici.

Vyhodnocení programu jsem prováděla podle předem daných indikátorů:

- První indikátor: Kolik lidí navštíví program během prvních třech měsíců po vystavení programu? V MR Tábor jsem si určila deset multi-cache, ve kterých jsem zjistila návštěvnost během prvních tří měsíců po vystavení. Podle tohoto čísla jsem si určila hranici úspěšnosti mého programu.

V MR Tábor je průměrná návštěvnost 23 osob na multi-cache v prvních třech měsících po vystavení. Program budu hodnotit úspěšně, když ho navštíví více než 23 osob za tři měsíce.

- Druhý indikátor: Program budu hodnotit úspěšně, pokud více než 75 % návštěvníků bude spokojeno s programem.

Hypotézy:

H1: Předpokládám, že geocachingu se věnuje více mužů než žen.

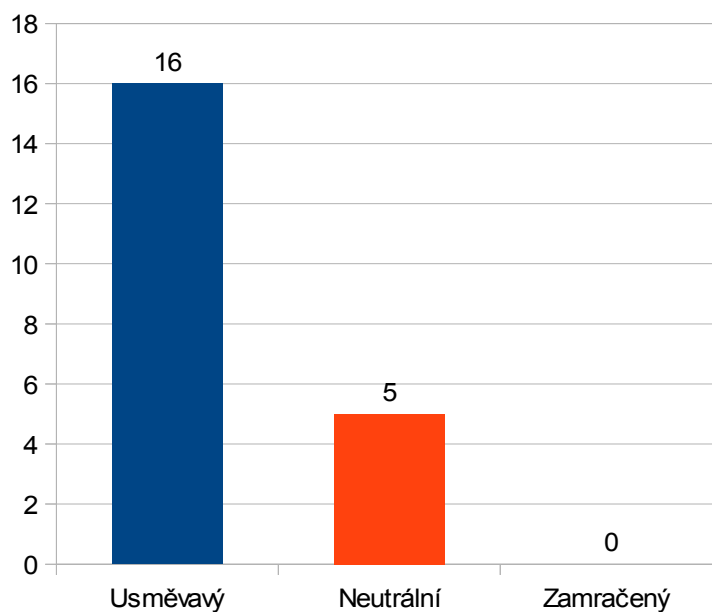
H2: Předpokládám, že geocachingu se věnuje nejvíce osob ve věku 18 – 30 let.

H3: Předpokládám, že se lidé věnují geocachingu více o víkendu než během běžného pracovního týdne.

H4: Předpokládám, že největší návštěvnost bude během prvního měsíce po vystavení multi-cache, protože je mnoho geocacherů, kteří budou chtít získat First to find nález.

Vyhodnocení:

První indikátor: určila jsem si, že program budu hodnotit kladně, když ho během prvních tří měsíců navštíví více než 23 geocacherů. Program byl úspěšný, protože ho během prvních tří měsíců navštívilo 29 osob, z toho 22 osob vyplnilo dotazník. V jednom dotazníku z 22 bylo vyplněno pouze pohlaví a ostatní otázky nebyly vyplněné.

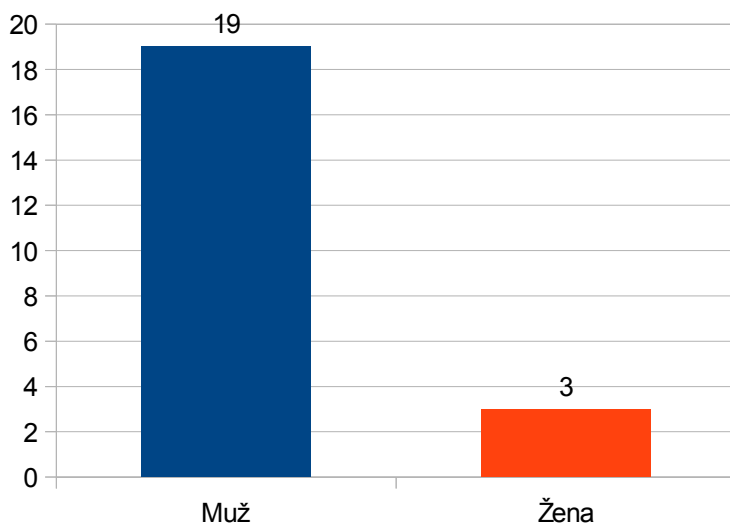
Graf 2: Úspěšnosti programu

První indikátor úspěšnosti programu byl splněný, dokonce hranice úspěšnosti byla překonána o 6 geocacherů.

Druhý indikátor: určila jsem si, že program budu hodnotit úspěšně, pokud více než 75% účastníků bude spokojeno s programem. V dotazníku měli návštěvníci na výběr mezi usměvavým, neutrálním a zamračeným smajlíkem, kterého měli zakroužkovat.

Jak můžeme vidět na výše uvedeném grafu, tento bod vyplnilo 21 účastníků z toho usměvavého smajlíka zaškrtnulo 16 osob, neutrálního 5 osob a zamračeného 0 osob. Po vypočítání vychází, že 76% osob bylo spokojeno s programem.

Druhý indikátor úspěšnosti programu byl splněný, protože s programem bylo spokojeno 76% geocacherů.

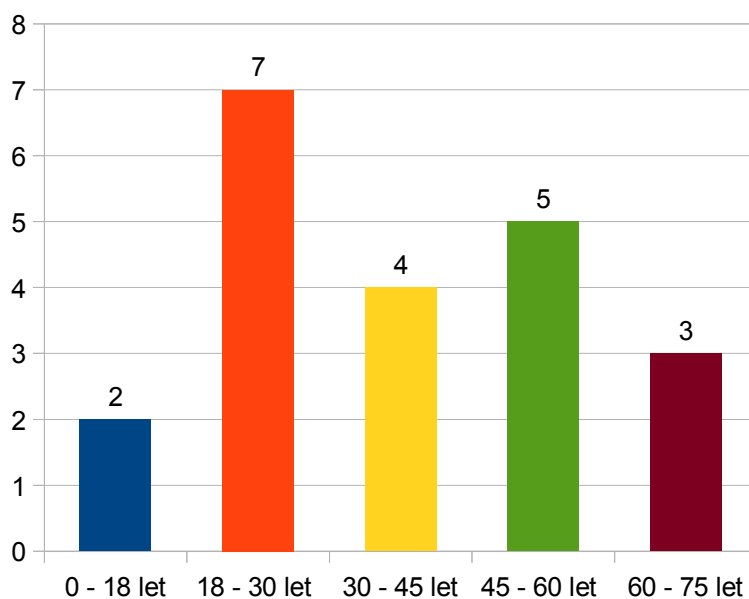

Graf 3: Návštěvnost cache podle pohlaví

Na výše uvedeném grafu můžeme vidět, že program Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu, navštívilo 22 osob, které vyplnili dotazník z toho bylo 19 mužů a 3 ženy.

H1: Předpokládám, že geocachingu se věnuje více mužů než žen.

Předpokládala jsem, že multi-cache s názvem Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu, navštíví více mužů, protože muži mají více rádi techniku, tudíž i GPS přístroje. Tento předpoklad je splněn, jelikož program navštívilo 19 mužů a-pouze 3 ženy.

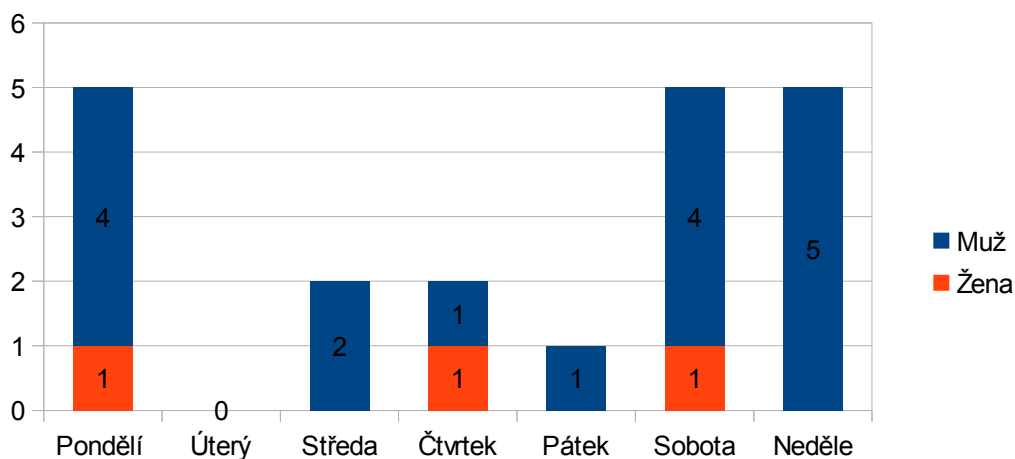

Graf 4: Návštěvnost cache podle věku

H2: Předpokládám, že geocachingu se věnuje nejvíce osob ve věku 18 – 30 let.

Určila jsem si pět hlavních věkových skupin, do kterých jsem následovně zařazovala osoby podle věku. Program Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu navštívilo rozmanité spektrum osob různého věku. Sedm osob, a tedy nejvíce, přišlo ve věku mezi 18 – 30 lety. Poté přišlo pět osob ve věku mezi 45 – 60 lety. Čtyři osoby ve věku 30 – 45 let. Tři osoby ve věku 60 – 75 let a nakonec dvě osoby ve věku 0 – 18 let. Jako zajímavost bych uvedla, že tyto dvě nejmladší osoby byly právě dvě ženy (z celkového počtu tří).

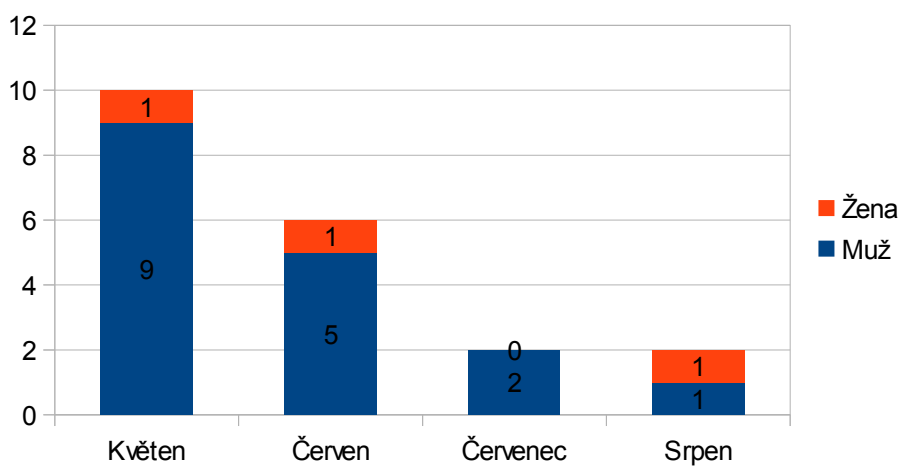
Předpokládala jsem, že přijde nejvíce osob mezi 18 – 30 lety, protože tato aktivita obsahuje moderní technologie, kterým je tento věk osob nejvíce nakloněn. Předpoklad byl tedy splněn.

Graf 5: Návštěvnosti cache podle dnů v týdnu

H3: Předpokládám, že se lidé věnují geocachingu více o víkendu než během běžného pracovního týdne.

Jak můžeme vidět na výše uvedeném grafu nejvíce návštěvníků přišlo v pondělí, v sobotu a v neděli. Oproti tomu v úterý byla nulová návštěvnost za celé tři měsíce vystavení programu. Předpoklad byl tedy splněn, protože nejvíce geocacherů přišlo v sobotu a v neděli. Stejný počet přišel i v pondělí, což jsem nepředpokládala.

Graf 6: Návštěvnost cache podle měsíců a pohlaví

H4: Předpokládám, že největší návštěvnost bude během prvního měsíce po vystavení multi-cache, protože je mnoho geocacherů, kteří budou chtít získat First to find nález.

Program byl pro geocachery nejvíce atraktivní hned po vystavení programu. Jak vyplývá z dotazníků za prvních 18 dnů přišlo program navštívit 10 geocacherů. Poté se přitažlivost pro geocachery snižovala.

Další část dotazníku se skládala z otevřených otázek:

O1: Na hledání cache a informacích bych změnil/a:

O2: Kdybys měl/a jednou větou shrnout o čem stezka byla:

O3: Vlastní návrhy, připomínky, ohodnocení, konkrétní příklady silných a slabých stránek hledání cache s připravenými informacemi:

Vyhodnocení otázek:

O1: Na hledání cache a informacích bych změnil/a:

- Čtyři geocacheři by změnilo uložení jednotlivých stage, protože se bojí o životnost obálek.
- Čtyři geocacheři by změnilo ukrytí jednotlivých stage, protože stage jsou příliš lákavé pro ostatní a mohlo by hrozit odcizení.
- Dva geocacheři tento bod vůbec nevyplnili.
- Jeden geocacher by změnil umístění cache.
- Jeden geocacher by na čtvrté stage zvýraznil hledaný údaj.
- Jeden geocacher by změnil obtížnost.
- Jeden geocacher má raději stage a cache v přírodě.
- Jeden geocacher upozorňuje na skutečnost, že mnoho lidí hledá informace nejdříve na internetu a pak jedou jenom na finální cache, takže by to udělal jinak.
- Jeden geocacher by změnil upevnění indicií.
- Jeden geocacher by změnil provedení finální cache, jinak stage se mu moc líbili a proto by finální cache mohla mít originálnější formu.

- Jeden geocacher si z dotazníku udělal legraci, takže tento dotazník byl nepoužitelný.
- Třem geocacherům se program líbil a nic by nezměnili.

Konkrétní ukázka z dotazníku: "Asi nic, vše bylo přehledné, hezky udělané jednotlivé stage."

O2: Kdybys měl/a jednou větou shrnout o čem stezka byla:

- Tři geocacheři jeli pouze na First to find, takže příběhu nedávali vůbec pozornost.
- Jeden geocacher měl na přečtení jednotlivých stage málo času, takže také nevěděl o čem program byl.
- Dva geocacheři tento program shrnuli jako procházku, jeden jako procházku krásným prostředím a druhý jako procházku po autobusových zastávkách.
- Jednomu geocacherovi jsem tímto programem ukázala nová místa.
- Čtrnáct geocacherů se shodlo, že stezka byla o porovnání života na venkově a ve městě, a že byla o významných osobnostech kraje.

Konkrétní ukázka z dotazníku: "O tom, že život na vsi má také svoje kouzlo a i tady žijí pozoruhodní lidé."

O3: Vlastní návrhy, připomínky, ohodnocení, konkrétní příklady silných a slabých stránek hledání cache s připravenými informacemi:

- Šest geocacherů k tomuto bodu nic nenapsalo.
- Pět geocacherů upozorňuje na provedení stage, které by se mohli lehce poškodit.
- Pět geocacherů posoudilo program jako poutavý, program se jim líbil po vzhledové stránce. Třem z těchto pěti geocacherů se stage a cache líbí, chválí velikost cache, logbook.
- Pěti geocacherům se program líbil. Chválí ukrytí finální cache, téma, krásné místo zdejšího kraje.

Konkrétní příklad z dotazníku: "Informace na jednotlivých stages hezky udělané."

Horší byly kopce, ale s tím se musí v Podkrkonoší počítat. Finálka umístěna na klidném místě."

3.4.1 SWOT analýza

Pro lepší přehlednost udělám SWOT analýzu interpretačního programu, skládající se z anglických pojmů: Strengths – silné stránky programu, přednosti, výhody, Weaknesses – slabé stránky programu, nedostatky, problémy, Opportunities – příležitosti, které se naskýtají pro další rozvoj, Threats – vybraná rizika či ohrožení, k nimž může dojít. To je metoda, jejímž prostřednictvím je možno identifikovat silné, slabé stránky programu, příležitosti a možné budoucí ohrožení programu. V níže uvedené tabulce jsem na základě podnětu z dotazníku zjistila následující informace:

S – silné stránky programu	W – slabé stránky programu
<ul style="list-style-type: none"> téma programu příběh jednotlivých stages grafické zpracování programu spojení informací a místa 	<ul style="list-style-type: none"> umístění stages upevnění stages
O – příležitost pro budoucnost	T – budoucí ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> přemístění stage hledání informací 	<ul style="list-style-type: none"> možnost ztráty jednotlivých stages první stage by se mohla vlivem počasí (větru) odchýlit ze své pozice.

Tabulka 1: SWOT analýza programu

Silnou stránkou programu je téma, příběhy jednotlivých stages, propojení informací s místem a grafické zpracování programu. Naproti tomu slabou stránkou programu je umístění a upevnění stages. Tohoto problému jsem si vědoma a uvažuji o přemístění první stage. Nyní je první stage připevňena zezadu na informační tabuli hned vedle Kampelíkova domu. Je zde možnost tuto stage přemístit do nedaleké autobusové zastávky jako ostatní stages. V tomto případě se obávám toho, že geocacheři si nemusí všimnout Kampelíkova domu, který je od tohoto místa vzdálen 50 metrů.

Příležitosti pro budoucnost jsem popsala v předešlém bodu, který pojednává o přemýšlení první stage. Další příležitostí pro budoucnost vidím v určité změně nebo doplněné otázek, které čekají na geocachery na portále www.geocaching.com. nyní tam jsou otázky, které se dají najít na internetu. Což, jak jsem zpětně zjistila, někteří geocacheři využívali. Programy, které jsou na jednotlivých stages, bych doplnila o čísla, které by geocacheři museli zjistit na místě a finální cache by byla umístěna ve vyrobené "ptačí budce", která by byla doplněná o číselný zámek, do kterého by se zjištěná čísla postupně zadávali a geocacheři by se tak mohli dostat do finální cache. Takže by geocacheři museli zjistit informace, které potřebují k vypočítání GPS souřadnic finální cache a k tomu by zadali číselný kod z jednotlivých programů, aby se dostali do finální cache.

Budoucí ohrožení programu vidím hlavně ve ztrátě některé ze stages. Kdyby se tomu tak stalo, tak by finální cache byla nelovitelná. Proto musím jednotlivé stages a finální cache udržovat v pořádku a musím je častěji procházet a udržovat.

4 Závěr

Cílem této práce bylo navrhnout, vytvořit a vyhodnotit program využití geocachingu pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví v Mikroregionu Tábor. V úvodní části jsem se zaměřila na vysvětlení termínu geocaching, základní princip geocachingu, historii, typy a druhy geocachingu a nástroje moderní interpretace. V následující části popisuji Mikroregion Tábor, předmět činnosti tohoto sdružení, vymezením orgánu sdružení a na co mají v rámci sdružení jednotlivé obce a města právo. V poslední teoretické části se věnuji interpretaci, vymezením tématu, důležitosti a významu příběhu, dále se věnuji popsání jak napsat tématickou řeč a následovně popisují interpretační přístup ke komunikaci.

V praktické části jsem si nejdříve nadefinovala cíle a metody výzkumu. Posléze popisují návržení, následovně vytvoření programu i s názornými ukázkami z mého programu Venkov i město jsou světy, které k sobě hledají cestu. Dále se zabývám umístěním a schvalováním cache. V poslední části se věnuji vyhodnocení programu podle předem daných indikátorů a analyzuji zápisy ve vybraných schránkách, posléze jsem z podnětů z dotazníků udělala SWOT analýzu.

Program byl vyhodnocen jako úspěšný, protože splnil předem nadefinovaná kritéria.

Program navštívilo během tří měsíců 29 geocacherů z toho 22 vyplnilo dotazník ve finální cache. Multi-cache navštívilo 19 mužů a 3 ženy. Nejvíce osob přišlo ve věku mezi 18 – 30 lety. Největší atraktivnost pro geocachery byla během prvních 18 dnů, v tomto období přišlo navštívit program 10 geocacherů. Nejfrekventovanějšími dny, kdy geocacheři navštěvovali multi-cache byla sobota, neděle a pondělí.

Silnými stránkami programu bylo téma programu, příběhy jednotlivých stages, grafické zpracování stages a v neposlední řadě spojení informací s místem. Jako slabé stránky programu bylo vyhodnoceno umístění stages a upevnění stages. Budoucí ohrožení se skrývá hlavně v možné ztrátě jednotlivých stages a v odchýlení první stage ze své pozice. Kdyby nastala tato skutečnost, byla by multi-cache nelovitelná a tak musím udržovat jednotlivé stages v pořádku.

Jedna z příležitostí pro další rozvoj programu je přemístění první stage. V současné době je stage umístěna ze zadu na informační tabuli, která se nachází před Kampelíkovým domem, takže je zajištěno spojení informací s místem. Stage by se dala přemístit na nedalekou autobusovou zastávku, ale obávám se toho, že by si třeba někteří geocacheři nemuseli všimnout Kampelíkova domu, který by byl od tohoto místa vzdálen 50 metrů.

Další příležitost pro budoucnost vidím v zajištění hledání informací přímo na stages. Protože v současné době lze odpovědi na otázky najít na internetu, což někteří geocacheři využívali. Z tohoto důvodu bych programy, které jsou na jednotlivých stages doplnila o čísla, které by geocacheři museli zjistit na místě a finální cache by byla umístěna ve vyrobené "ptačí budce", která by byla doplněná o číselný zámeček, do kterého by se zjištěná čísla postupně zadávali a geocacheři by se tak mohli dostat do finální cache. Takže by geocacheři museli zjistit informace, které potřebují k vypočítání GPS souřadnic finální cache a k tomu by zadali číselný kód z jednotlivých programů, aby se dostali do finální cache.

Dle Betatesteru je tento program neobvyklý. Většina multi-cache obsahuje informace již existující na místě stages (např. informační tabule, pomníky, ...), kdežto v tomto případě jsou informace vypracované zakladatelem cache.

5 Použitá literatura

BACK, L., CABLE, T., 2002. *Interpretation for the 21st century: fifteen guiding principles for interpreting nature and culture*. 2. vyd. Champaign: Sagamore. ISBN 15 716-7522-1.

FRANCEK, J., 2005. *Příběh tajné lásky: Eliška Kateřina ze Smiřická a její sexuální skandál*. 1. vyd. Praha: Havran. ISBN 80-86515-57-5.

HAM, S. H., 1992. *Environmental interpretation: a practical guide for people with big ideas and small budgets*. Golden. Colo: North American Press. ISBN 15-559-1902-2.

HOJGR, R., STANKOVIČ, J., 2007. *GPS Praktická uživatelská příručka*. 1. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-1734-7.

NOVOTNÝ, J., 1975. *František Cyril Kampelík*. 1. vyd. Praha: Melantrich.

PTÁČEK, L., 2004. *Interpretace místního dědictví: příručka pro plánování a tvorbu prezentací místních zajímavostí*. 1. vyd. Brno: Nadace Partnerství. ISBN 80-239-2068-5.

PTÁČEK, L., RŮŽIČKA, T., 2012. *Jak předkládat svět: základy dobré interpretace*. 1. vyd. Brno: Nadace Partnerství. ISBN 978-80-904918-5-4.

PROCHÁZKA, L., 1996. *Z Českého Ráje a Podkrkonoší. Svazek 9*. Semily: Unipress. ISBN 80-901284-6-7

STEINER, I., ČERNÝ, J., 2006. *GPS od A do Z*. 4. vyd. Praha: eNav. ISBN 80- 239- 7516- 1

Internetové zdroje:

WIKIPEDIE. 2014, *Geocache*, ANON: [online]. Aktualizované 14. 5. 2014 [vid 16. 8. 2014] Dostupné z:wiki.geocaching.cz/wiki/Geocache

WIKIPEDIE. 2014, *Kronika českého geocachingu*, ANON: [online]. Aktualizované 16. 8. 2014 [vid 16. 8. 2014] Dostupné z:wiki.geocaching.cz/wiki/Kronika_českého_geocachingu

WIKIPEDIE. 2012, *Historie*, ANON: [online]. Aktualizované 1. 2. 2012 [vid 16. 8. 2014] Dostupné z:wiki.geocaching.cz/wiki/Historie

MIKROREGION TÁBOR. 2014, *Dokumenty svazku*, ANON: [online]. [vid 17. 8. 2014] Dostupné z:
<http://www.lomnicko.cz/taxonomy/term/2%203%204%205%206%207%208%209>

6 Seznam příloh

Příloha 1: Dotazník z interpretačního programu Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu.

Příloha 2: Ukázka programu, Stage 1 – Zkušenost s chudobou nás dělají citlivějšími.

Příloha 3: Ukázka programu, Stage 2 – Láska staví mosty mezi světy.

Příloha 4: Ukázka programu, Stage 3 – Bohatství i chudoba vyrůstají ze země.

Příloha 5: Ukázka programu, Stage 4 – Nudný venkov, veselá města?

Přílohy

Příloha 1: Dotazník z interpretačního programu Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu.

Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu.

Dobrý den,

jsem studentka Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické na Technické univerzitě v Liberci. Provádím výzkum spokojenosti či nespokojenosti s programem a celkové zastoupení geocacherů. Chtěla bych Vás proto požádat o pár minut Vašeho času k vyplnění tohoto dotazníku. Dotazník je anonymní. Zde je k dispozici můj e-mail, na který můžete zasílat případné dotazy.

Děkuji předem za vyplnění dotazníku Nela Hrdličková
(e- mail: nela- hrdlickova@seznam.cz)

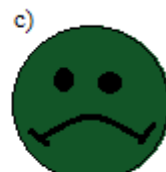
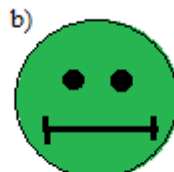
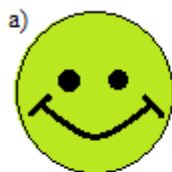
1) Jste:

- Muž
- Žena

2) Kolik je Vám let?

3) Datum návštěvy:

4) Do jaké míry jste byli spokojeni s hledáním cache a s připravenými informacemi?

5) Na hledání cache a informacích bych změnil/a:

6) Kdyby jste měli jednou větou shrnout o čem stezka byla:

7) Vlastní návrhy, připomínky, ohodnocení, konkrétní příklady silných a slabých stránek hledání cache s připravenými informacemi:

Venkov a město jsou světy, které k sobě hledají cestu.

Zkušenost s chudobou nás dělají citlivějšími.

Peníze... řešíte je Vy, naše rodiče, prarodiče i František Cyril Kampelík. Možná jste někdy slyšeli o Kampeličkách?

Dnes se někdy zdá, že banky půjčují každému, ale na začátku 19. století nebylo snadné získat peníze na úvěr. Šanci pro ty, kteří chtěli podnikat, ale měli hluboko do kapsy, přinesl František Cyril Kampelík. Jak se Kampeličky lišily od bank? Lidé si do nich vkládali své peníze a dostávali malý úrok na rozdíl od bank, které dávaly vysoké úroky a na to chudí lidé neměli. Jeho nápad pomohl mnoha lidem.

František Cyril Kampelík se narodil 28. června 1805 v Syřenově. I když jeho rodiče nebyli chudí, poznal co znamená nemít v kapse ani zlaták. Rodiče ho podporovali do ukončení Jičínského gymnasia. Na vysokoškolská studia si musel vydělávat sám. F. C. Kampelík byl promován na lékařské fakultě ve svých 37 letech. Poté pracoval jako lékař. Zemřel 8. června 1872.

Díky své citlivosti k problémům kolem sebe Kampelík ani ve městě nezapomněl, co prožil v mládí. Zkušenost a otevřené srdce staví mosty mezi světy chudých a bohatých lidí.

Láska staví mosty mezi světy.

Určitě jste si všimli věže, okolo které jste procházeli. Před více než 400 lety tady dlouhých 11 let svého života musela strávit Eliška Kateřina ze Smiřic. A jak se to celé stalo?

Eliška Kateřina ze Smiřic byla chytrá, šikovná, ale bohužel mimořádně ošklivá. Proto si jí nikdo ze šlechticů nechtěl vzít. Z tohoto důvodu si musela Eliška hledat partnera mezi poddanými. Zamilovala se do panského kováře Jiříka Wagnera. Protože Eliška byla podnikavá, tak se služkou Evou zorganizovala schůzku. Milovaný Jiřík měl ze známosti s mladou šlechtičnou strach, ale Eliščina vášeň ho strhla a jejich vztah nabral rychlé tempo. Chtěli spolu utéci, ale jejich plán byl vyzrazen a rozzlobený otec dal uvěznit svou dceru nejdříve na Hrubé Skále a poté do „panenské věže“ na Kumburku. Služka Eva Hlavatá ani Jiřík Wagner se trestu také nevyhnuli a byli uvěznění na několik let ve vězení Českodubského zámku.

Po smrti otce Zikmunda Smiřického se vězňeni ujala její sestra Markéta Solomena se svým manželem Jindřichem Slavatem z Chlumu a Košumberku. Roku 1619 vysvobodil Elišku z Kumburku její budoucí manžel „kulhavý“ Oto Henrich z Vartenberka. Eliška s ním pak žila na zámku v Jičíně. Sestry mezi sebou měly spory o obrovský majetek, který vyhrála Markéta Solomena. Eliška Kateřina zemřela za nejasných důvodů na zámku v Jičíně. Byla pohřbena na hřbitově sv. Jana Křtitele na Koštofránku bez obvyklých obřadů.

Staví láska mosty mezi světy? Možná že ano, ale tímto případě to nevyšlo.

Bohatství i chudoba vyrůstají ze země

Jak je možné, že někteří lidé se baví a jiní pracují, pracují a pracují? Nezáleží pouze na pili lidí, ale i na tom, co nám dává k obživě sama příroda.

Na kopcích je půda chudá. Rolníkům a pastevcům je jejich práce nevynášela mnoho peněz, a proto se jich zde tolik neuživilo. Z jakého důvodu? Podívejte se na zem pod Vašima nohama. Můžete vidět červený odstín půdy. Zde se jí říká „jílovačka“. Vzhledem k tomu, že je zde jílovitá půda hrozí při silnějších deštích odplavení úrodné půdy, v některých případech i s rostlinami. Kvůli menší úrodnosti půdy, zde nebudou nikdy takové zemědělské výnosy. Nalevo pod kopcem je Jičín, město lišící se od Sýřenova úrodností půdy. Půda tu má tmavou barvu, je úrodnější a výnosnější.

Jičínsko leží na jižním svahu a na rozdíl od Sýřenova, který je nakloněn k severu, je tam tepleji. Z jižní strany je Sýřenov ohraničen hrady Bradlec a Kumburk, a proto sem nemůže vát teplý vzduch od jihu. Tudíž do Sýřenova vane pouze studený vzduch od Křkonos. Z tohoto důvodu je zde na jaře dlouho mrazivo a úroda je zde zpožděna nejméně o 14 dnů oproti Jičínsku.

V tomto okamžiku budete pravděpodobně vědět, že záleží hlavně na přírodě, jak se Vám bude dařit s obživou (v zemědělském sektoru).

Nudný venkov, veselá města?

Spoustalidí, chce utéct z venkova do měst. Je venkov opravdu nudný?

Co Vás sem přivedlo? Přicházíte z měst? Možná, že jste na tom stejně jako Antonín Chmelík. Kdo to byl?

Antonín Chmelík se narodil 5. února 1924 ve Žďáru u Kumburku. Antonín byl nadaný malíř už od mládí. V 16 letech mu otiskl jeho kresby časopis Mladý hlasatel. I když nebyl profesionálním výtvarníkem, navštěvoval večerní kurzy kreslení a malby, a také večerní výtvarnou školu pro pracující. V mládí se Antonín Chmelík přestěhoval do Prahy, kde pracoval jako kreslič map v Kartografii. Do Žďáru u Kumburku se ale pořád vracel. Malovat zde chalupy a stavení okolních vesnic. Spolupracoval s městským muzeem v Lomnici nad Popelkou, dále s městským muzeem v Železnici, kde jsou jeho kresby dodnes, a s okresním muzeem v Jičíně, kde vystavoval svá díla. Antonín Chmelík zemřel 29. 5. 1995 v Praze.

Doufám, že vidíte, že i úspěšné osobnosti odcházejí za štěstím do velkých měst, ale jak vidíme na příkladu Antonína Chmelíka lze čerpat i z venkova a jeho krásy.